

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Sub conditione contraria contractui matrimonij. paragr. octavo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

in iisdem ultimis voluntatibus semper aufer-
tur, & dispositio valet, etiam si de contraria
Testatoris mente constet. Ratio autem hu-
jus rei est, quia ita absolute disponunt jura, ne
ob meritum lucra amittendi Legatarius, vel
hæres inducantur ad malum: regulariter ta-
men id etiam disponunt ex præsumpta, vel
interpretativa Testatoris voluntate. Et qui-
dem valet legatum, quando non stat per Le-
gatarium, quin ponatur modus. At non stat
per Legatarium, apponi modum turpem, sed
per legem, quæ modum illum, seu illud turpe
onus merito vetat; ergo pari modo valebit
legatum sub simili conditione turpi.

5. Quid in cæteris contractibus commu-
nibus? Respondeo, in his ejusmodi conditio-
nes turpes, nec rejiciuntur, nec impossibiles
reputantur; obligantur tamen sic contrahen-
tes rescindere ejusmodi contractum factum
sub conditione turpi, ut sic patrandæ turpitu-
do impediatur, de quo ego latè a alibi.

a Lib. 7. in
Decal. c. 5.
§. 3. n. 8.

§. VII.

Sub conditione, qua inest contractus
Matrimonii.

1. SI apponatur in contractu conditio, quæ
de se inest in dicto contractu, eoque
modo exprimitur, quo inest, non suspendit
contractum, sed statim est perfectus, v. gr.
Vendo tibi equum, si consenseris: quæ est condi-
tio tacite imbibita in omni contractu, vel: *si*
pretium dederis, quæ est conditio ex se in hæ-
rens contractui venditionis. Ratio est mani-
festa, quia cum taciti, & expressi eadem sit ra-
tio (de quo axioma plura habent Pontius, b
& Barbosa) ejusmodi contractus non est per
d Sanc. l. 5. memoratas conditiones propriè conditiona-
matr. d. 1. rus, sed solum per illas exprimitur id, quod de
nu. 6. jure veri contractus est.

b Pont. l.
3. c. 2.
c Barb. in
Tr. axiom.
218.
d Sanc. l. 5.
matr. d. 1.
nu. 6.
Pont. l. c.
Aver. qu.
§. matr.
sec. 6. V.
In primis.
e L. Si ita
legatum.
§. Illi. si
valet ff. de
legatis
primo.

2. Id igitur pari modo se habet in contra-
ctu Matrimonii, Quare, si dicas: *Contraho te-*
cum, si consenseris, si non es mea consanguinea, si
nullum subest impedimentum, non suspenditur
Matrimonium, quia conditiones hæc de se in-
e L. Si ita sunt in Matrimonii contractu. Sanchez d
legatum. alique:

3. Dixi (eo modo, quo inest) nam, si ejus-
modi conditiones aliter exprimentur, non est
mirum, quod suspendant. Sic in jure suspen-
ditur dispositio in sequentem modum facta:

Relinquo Titio legatum illud, si velit: Sensus e-
nim est, si se declaret, quod velit (quæ decla-
ratio non inest in dispositione) quare ante-
quam declaraverit, se velle, non habet vim le-
gatum; nam propterea, Titio ante declara-
tionem mortuo, legatum non transmittetur
ad ejusdem Titii hæredes. Simili modo in
materia Beneficentia, si dicat Pontifex, vel E-
piscopus. *Conféro tibi hoc Beneficium, si es ido-*
neus, non suspendit. At, si dicat: *Conféro tibi*
hoc Beneficium si inventus fueris idoneus, su-
suspendit, quia illud explicatur, ut inest de jure
Collationis, hoc vero, non item.

4. Quod ergo de his dispositionibus dictum
est, servari etiam debet in Matrimonio. Un-
de, si sic illud in eas: *Contraho tecum, si Ecclesia*
id approbaverit, suspendit, quia conditio aliter
exprimitur, ac inest; Sensus enim est: si facti
examine constiterit, non adesse impedimen-
tum. Ita f. Averfa, alique, quibus adde Co-
ninek, citatum ab Averfa in contrariam par-
tem, sed, si is attente legatur, mihi videtur, ef-
se pro parte hac, quæ est communis.

5. Quando aliquis diceret, *si Deo placuerit, l. c.*
Vendo tibi equum, Duco te in uxorem, &c. cum
communiter intelligatur de voluntate bene-
placiti Dei, quæ omnia vult, vel permittit,
nec suspendit contractum, nec Matrimo-
nium, sed valide ea iniri. At, si intelligatur de
voluntate Approbationis, id est, si Deus, ut
bonum approbet, tunc, propter rationem
modo dictam, suspendit. Ita Sanc. Averfa,
alique citati.

Lege Pasqualigum, g qui ex allata doctri-
na colligit, legatum quoddam relictum Re-
ligioso, si ipsum Religiosus perierit, nec ab
ipso Religioso, nec ab ejus Monasterio obti-
neri posse, nisi ipse Religiosus personaliter
petat, nec satis esse, si petat Monasterium.

§. VIII.

Sub conditione contraria contractus
Matrimonii.

1. SI quis v. g. ita contrahat: *Te duco in uxo-*
rem, si in te non transferam dominium mei
corporis ad usum conjugalem, contrahit eum
conditio, seu modo contrario substantiæ
Matrimonii. Et de his, vel similibus dico, ir-
ritum esse, & nullum Matrimonium, quia
non potest Matrimonium subsistere sine suis
substan-

substantialibus. Quare non immerito sic definitur a Pontifice, non novum jus condens, sed quod est, de jure naturæ declarans.

2. Atque id verum est, tamen si ab altero ex conjugibus ejusmodi conditio apponatur, quia validitas Matrimonii æque pendet ab utriusque consensu, ut contra Covarruvias, & alios requirentes ad nullitatem, ut conditio hæc apponatur ab utroque, notat Castropalaus, b esto Sanchez probabilem vocet sententiam Covarruvias.

3. Cum autem hæc conditiones versari possint circa tria bona Matrimonii superius dicta, Sacramentum, Fidem, Prolem: Quæritur, an quæcumque conditio contra hæc tria, Matrimonium irritet? Exemplum primi est: *Contraho tecum donec, seu, si non inveniam puberiores*; id enim est contra Matrimonii Sacramentum; quod est indissolubile. Exemplum secundi: *Contraho tecum, si te adulterandam tradideris*. Exemplum tertii: *Contraho tecum, si vitabimus generare, vel educere prolem*.

4. Et omnes quidem conveniunt, conditiones contra bonum Sacramenti, & Fidei in primo, & secundo exemplo allatas irritare Matrimonium, quia hæc sunt contra essentialia Matrimonii. At de conditione contra generationem Proles Sanchez e putat ab ea irritari Matrimonium, quia pari modo illius essentialis ipsa repugnans est.

5. Sed G. d. Hurtad. melius distinguit; aitque, ab ea Matrimonium irritari, quando apponitur conditio evitandi prolem medio illicito v. gr. si deberet evitari, sumendo remedia ad deiciendum sætum, occidendo, vel non educando prolem susceptam, &c. Id enim est planè contrarium Matrimonio: non autem irritari, quando apponitur eadem conditio modo licito v. gr. si vitanda esset susceptio proles, quia conjux nolle perere; quod utique licitum ipsi est, vel, quia etiam nolle reddere, sed cum consensu alterius conjugis, puta emisso ex utriusque voluntate Voto Castitatis: id enim non repugnat Matrimonio, cujus essentia est obligatio ad transferendum corpus in ordine ad generationem, non vero ipsa actualis generatio, ut supra vidimus. Quare, si actualis evitatio proles fiat propter bonum finem ex utriusque conjugis consensu, ut fuit in Matrimonio Sanctissimæ Virginis, & Sancti Joseph,

nec illicita est, nec Matrimonii essentialiter repugnans.

§. IX.

Sub conditione positiva, vel negativa.

1. **H**Æc, vel similis positiva conditio sine præfixione temporis: *Te duco in uxorem, si Romam adiveris*, unico, & primò actu impletur. Debet autem impleri, quam è primum moraliter possit. Unde, si occurrat moralis opportunitas, & Romam non adeas, solvitur contractus tui Matrimonii, si adeas, stabilitur, & firmus redditur; jam enim purificatur conditio. De hac conditione sic habet Textus. *f. Si in Capitolium ascenderit, sic recipienda est, si, cum primum potuerit, ascenderit.*

2. Contra, hæc, vel similis conditio negativa sine determinatione temporis: *Te duco, si Romam non adiveris*, prorsus vana est, & nullum unquam pariet Matrimonium, quia esset expectandum usque ad mortem, ut videretur, an ille Romam adiret, nec ne, quod esset dicere, Matrimonium esse adimplendum post mortem, quo nihil magis ridiculum esse posset.

3. Quoniam vero sic aliquis contrahere potest aliquando: *Te duco, modo Romam non adiveris*, maxime est advertendum ejusmodi consensum non esse sub conditione, sed sub modo. Quare Matrimonium est validum, quia est absolute contractum, & solum remanet obligatio conjugi Romam non adeundi, seu illum modum servandi, si turpis non est.

§. X.

Monitio ad Parochos.

4. **H**actenus dicta de consensu conditionato in Matrimonio locum hodie nullum habere debebunt, quia monendi sunt Parochi (quorum, & Testium assistentia est post Tridentinum necessaria ad validitatem Matrimonii) ut nunquam ejusmodi conditionatos consensus admittant. Nam licet, si admitterent, Matrimonium perficiendum foret per conditionis adventum, modo in superioribus explicato; nihil enim circa rem hanc Tridentinum innovavit, nihilomi-